

RR-0255

Third Year B. A. Examination
March / April – 2010
Sociology : Paper - IV
(Population & Society : Indian Context)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
T. Y. B. A.

Name of the Subject :
Sociology - 4

Subject Code No. : 0 2 5 5 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :

Student's Signature

- (૨) પ્રશ્ન નં.૧ ફરજિયાત છે.
(૩) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(૪) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો : ૧૪
- (૧) વસ્તી સ્થળાંતર એટલે શું ?
(૨) વસ્તીની ગીચતા એટલે શું ?
(૩) કુટુંબ કલ્યાણનો અર્થ આપો.
(૪) જાતિ પ્રમાણ એટલે શું ?
(૫) જન્મની અપેક્ષિત ઉંમર એટલે શું ?
(૬) નમૂના સર્વેક્ષણ એટલે શું ?
(૭) વસ્તી નિયંત્રણનો અર્થ આપો.

- ૨ ભારતમાં સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનાં અભ્યાસ માટે વસ્તી શિક્ષણની સામાજિક જરૂરિયાત અને મહત્વને તપાસો. ૧૪

અથવા

- ૨ સ્વતંત્રતા બાદ ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિનાં પ્રવાહોની સમીક્ષા કરો. ૧૪

RR-0255]

1

[Contd...

૩	ભારતમાં કુટુંબનિયોજનનાં કાર્યક્રમની ઐતિહાસિક રૂપરેખા આપો.	૧૪
	અથવા	
૩	ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિ અને સામાજિક વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.	૧૪
૪	ભારતમાં કુટુંબનિયોજનનાં કાર્યક્રમોનું ભાવિ અને પડકારો જણાવો.	૧૪
	અથવા	
૪	કેમ્પ અભિગમનાં લાભ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.	૧૪
૫	માનવવસ્તીનાં વસ્તીશાસ્ત્રીય અભ્યાસના સ્ત્રોત તરીકે વસ્તી ગણતરી (Census)ની પ્રસ્તુતતાને તપાસો.	૧૪
	અથવા	
૫	ટૂંકનોંધ લખો :	૭+૭
	(અ) વસ્તીવૃદ્ધિ અને આરોગ્ય પોષણ	
	(બ) ઈષ્ટ વસ્તીનો સિદ્ધાંત.	

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.
 (2) Question No. 1 is **compulsory**.
 (3) Write answers of **all** questions.
 (4) All the questions carry **equal** marks.

- 1 Write short answers to the following : 14
- (i) What is population migration?
 (ii) What is the density of population?
 (iii) Give the meaning of family welfare.
 (iv) What is sex ratio?
 (v) What is expectancy of age at birth?
 (vi) What is sample survey?
 (vii) Give the meaning of population control.

2 Examine social need and importance of population education to the study of social demography in India. 14

OR

2 Evaluate the trends of population growth in India after independence. 14

3 Give historical review of family planning's programme in India. 14

OR

3 Explain the relation between population growth and social development in India. 14

4 State the scope and challenges of programmes of family planning in India. 14

OR

4 Discuss the advantages and limitations of camp approach. 14

5 Examine the relevance of census as a source of demographic study of human population. 14

OR

5 Write short notes : 7+7

(a) Population growth and health nutrition

(b) Theory of optimum population.
